

Kostel:

25

V Hraběšicích se nalézá kostel sv. Filipa a Jakuba. Byl vystaven podle farní kroniky a spisku faráře Karla Těckého „Ze starých a nových časů Hraběšic“ / spisek byl vydán německy / na počít stoletého. postavení kostela v Hraběšicích, v letech 1822 - 25. Proti část kostela byla vystavena jako kaple. Měl jen dřevěnou věž, kde byly zvony. Kamenná věž byla postavena roku 1846. Kostel má 2. oltáře. Hlavní, posvěcený sv. Filipu a Jakubovi, druhý posvěcený bl. Panně Marii Lurdské. Za věže byly zvony z roku 1823 s obrázkem Panny Marie váží 25 kg, druhý 82 kg a třetí byl pořízen r. 1930. Dne 5. února 1942 byly zvony sundány a odvozeny k rozliti pro válečné účely, tak jak všude. Do dnešního dne nebyly nahrazeny. Věž v roce 1846 stavěl stavitel Alois Steiner a jeho syn Josef, oba z Pyšarova. Druhá polovice věže byla dokončena r. 1847. Bání byla nasazena dne 16/7. 1847. zdejším občanem Theodorem Weirnerem za přítomnosti správce školy Jana Grittnera, jemu svěřené školní mládeže, starosty obce dědičného rychtáře Florianů Kóhlera, Alberta Urbana, starousedlíka, č. 19, Theodora Engelmanna z ústa 38., Josefa Schircla z ústa 22. a více občanů. Do bání byl dán zápis, který nám prozrazuje ceny obilí v r. 1846: měřice pšita: 4 platé, pšenice 6. platých, ječmene 3. platé, a ovesa 1. platý 30 krejcarů. V tomto roce shnily brambory ve sklepích a byly sotva z polovice použitelné pro obyvatelstvo. Následkem toho v následujícím roce dosáhlo obilí

vysokých cen. Hřebice: pita = 10. plátýš, pšenice: 10 pl. 38. kv., ječmena 8 pl., oves: 3 pl., hrachu 8 pl. a brambor 2 pl. 29. kv. Zápis podepsali 16. července 1847: Jan Grüttner, v. p., Theodor Feinert, v. p., Josef Steiner, v. p. staritel v Pymařova, Florian Köhler, státní rychtář, v. p. Theodor Engelmann, v. p. a Josef Schinzel, v. p.

Fará v Hraběšvicích byla přivena r. 1841 29. července. Postavena však teprve r. 1842, dva roky posedeji škola od faborženské matice). V Lhóntale byla kaple postavena 15./10. 1843 a posvěcena Panne Marii. Kostel v Hraběšvicích byl posvěcen sumperšským dekanem P. Florianem Firschem. Prvním duchovním v Hraběšvicích byl od 1. srpna 1842 Jan Ladwig, kooperátor v Horní Lbine, působil zde do 31/7. 1850. Po něm byl dějším farářem do 31. prosince 1850 jako administrátor František Schieberle a pak farář Josef Cech, působil do 31/12. 1857. Po něm byl jeden měsíc administrátorem P. Alois Harer a po něm farář P. František Hanke, který působil plných 10. let. Pak do roku 1872 byl v Hraběšvicích farář Th. Dr. Gregor Frey a po něm od r. 1873 - 1881 P. Ferdinand Stanek. Od roku 1882 - 1895 byl administrátorem farý farář P. Václav Gebauer. Po tomto faráři byl administrátorem P. Josef Lindenthal. Pak byl presentován farářem P. Alois Barvra, Čech, kaplán ve Spíckách u Hranic. Tento český farář, zde působil od r. 1895 - 1897. Po něm přišel na faru rovněž Čech P. Jaroslav Loušek v Kelič, působil od října 1897 do 28. října 1918, kdy se stal farářem v Mistršíně na

Slovácku, kde byl na Květnou neděli 1930 při vykonávání náboženské funkce u oltáře parén materiá. Farář Souček se psal platými písmeny do svých dějepisných farních. Hlavně pro děti divočarů a dělníků pořádal pátniční nadílky a snažil se od těchto dětí jítích v kapitalismu mizeti. To něm se stal farářem P. Karel Teselý, proweč lech, kaplan v Kovím Italině od 29. júnna 1918 do 31. října 1930. Byl pynem nadučitele a po odchodu v Hraběšic se stal farářem v Lichnoce u Trenstátu.

To něm se stal farářem v Hraběšicích P. Theodor Heitner, rodák v Slovákii júnna, který jako děkan působí v Hraběšicích dodnes. Děkan P. Th. Heitner zapojil se plně do plodné práce v obci. Byl od r. 1950 revizorem a vykonává funkci pokladníka M. N. D. Poznává se, že v české obci v Dolních Studénkách, za druhé světové války, v době útiku všeho říského, měl sakrádno tamní farář P. Berdek, jinak lidumil a dobrodince tamních dětí, učiti náboženství. Pořádal proto P. Heitnera, aby místo něho vyučoval náboženství německy. Když P. Heitner poznal, že pětina dětí je říských, přes daný pákan, vyučoval děti v říském jazyce. Přestoupení tohoto pákanu znamenalo v nacisti "Konzentrák." Ale farář Heitner se nera- lehl. Potvrdil jen heslo našeho prvního dělnického presidenta s Klementa Gottvalda: "Kémi Kémeč jako Kémeč." P. farář Berdek poslouchal za dočinní a když uslyšel, že děti jsou vyučovány materšským jazykem, uklidněn, spokojeně odesel. Po osvobození

naší oblasti, vydal P. Bezdek faráři P. Keitnerovi před očistnou komisí o všem svědectví, načež byl ponechán dále ve své funkci. Dříve je bývalý klášter - vlastně ordraovna, postavena roku 1927 sestrami boromejskými, které ošetrovaly nemocné v šumperské nemocnici. Budova slouží dnes M. N. V. a jako kulturní středisko.

Mlýn, koupil kapucín P. Frant. Trülla, katecheta na brněnských školách. Trüdl ve mlýně domov pro výskovu opustěných dětí a sirotků. Dnes je obydlena rodinou Mareškovou, dřeváři u Lesní správy Ruda n/ltov.

Zapsal během roku 1959
Jaroslav Lachman, kronikář.